

מסורת הש"ס

רבי ישמעאל פרק רביעי עבודה זרה

נח.

עין משפט
נר מצוה

עב א מ"י פ"ב מהל'
מחלוקת
הלכה א פסג לאין קמח
טושי"ע י"ד פ"י קמח פסוף
י"ג:
עב ב מ"י שם הלכה טו
טושי"ע שם פסוף י"ז:
עב ד מ"י שם הלכה ה
טושי"ע שם פ"ב י"ז:

איקלע רב הונא בריה דר"ג למוחא. פירוש האי עובדא הוה
במר דהחזירו לביי ע"י תשובות שהשיב לו ולהכי קאמר
כי אמרי (ו) לבר מדמי דההוא חמרא ויהיו לבתר דלהדריה לבי
אלל הוא המיר הכל ומחמת כיסופא הוא דקאמר הכי וכן ודאי לריך
לפרש לפי גירסא זו דאי סלקא דעתך

דליה נמי אסר דמי היין המשוכשך
והמיר השאר א"כ מאי הוה פריך
ליה אבי משמואל ר' יוחנן דאסרו
והא לינה לא אסרו אלא דמי היין
המשוכשך דסבירא להו כפ' בחרא
(לקמן עד.) כרשב"ג דאמר יומכר כולו
לעובד כוכבים חוק מדמי יין נסך
שני אלא ודאי במר דלהדריה לבי
קאמר הכי וגם פירש רש"י לקמן
בההיא דאגרדמים דמיייר בהחזירו
עובד כוכבים לחזית דאי ס"ד
דהחזירו ישראל לחזית והאי דקא
אסר ליה לכויה היינו משום ההוא
פורתא דאשכח א"כ מאי פריך מינה
לכא לימא ליה אלא דאמר כרשב"ג
דאמר לקמן יומכר חוק מדמי יין נסך
שני (ו) וקיימא לן הלכתא דמיייר
ועוד פ"י רש"י דאמר להו רבא טרוק
גלי שהיה ממירא מירב הונא שלא
יקפחנו בהלכות על דבר מחלוקתם
על רב הונא לגביה ועבי מיניה כי
האי גוונא כו' ומשנות יש על גירסא
זו ופירושה חדא שהיה לו להקדים
ההוא עובדא דלבי דנכסין כיון
שעל ידו חזר בו ועוד דבר פתח
הוא שיאמר רבא טרוק גלי שלא יבא
רב הונא החולק עליו להחזיר עמו
כי אע"פ שחזר בו מ"מ היה לו
לשמע מה שיאמר ועוד דה"ל למימר
אפ"ה על לגביה כלומר דחק ונכנס
ועוד קשיא לשון דלא לימינא
ולטרדן דה"ל למימר דלא לימינא

הוא שחשבה ואפילו החזירו ישראל נמי אסור לכך פירש ר"י שיהיה רבא לזונו לעובדי כוכבים אפי' לין המשוכשך משום דשכשך גרוע
הוא שלא נחזיון לשכשך לניסוך אלא לשאלא אם יש שם יין וכיון שנתערב נתבטל שם לגמרי והא דאסר רש"ג בפרק בחרא (לקמן עד.)
כלל הפחות דמי היין היינו דוקא בפתח שם אפי' משוכשך אלא כי כיוונת ניסוך ואפילו
עליה רב הונא בר חיננא ורב הונא בר ר"ג ואסרי דמדמו ליה להאי יין נסך המשוכשך פלוגתא (דרשב"ג ורבנן) דאגרדמים
דליחזוב רבא מינה וה"ג בפפרים ישנים וה"ג ואיקלע ר"ג למוחא והוא רבו של רבא והלך רבא אללו לשאלא ממנו וא"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק גלי אחר שאכנס לפני ר"ג דלא לימינא ואיטרדן פירוש כשאשאל ממנו הלכה זו על לגביה פירוש
נכנס רבא לפני ר"ג א"ל כי האי גוונא פירוש שאירע מעשה ליד מאי א"ל אסור בהנאה פירוש על יין המשוכשך השיב לו ואליבא דרבא
הכל א"ל והאמר הוא דאמר וי שכשך עושה יין נסך פ"י כשאירע מעשה כה ליד היית אומר שאין שכשך עושה יין נסך ליתא
בהנאה ועל (ו) מעשים שאמרת כן הוריתי א"ל כי אמרי אלא לבר מדמי היין המשוכשך דמי דההוא חמרא מי אמרי כי אחאי לפומבדיתא
כו' ואסר שמואל טבירא ואסר ר' יוחנן פירוש מעשה כה נא לפניהם ואסרו היין המשוכשך אלא ודאי השאר לא אסרו דאפילו בפתח
ינם פסקין לקמן כרשב"ג דאמר יומכר חוק מדמי יין נסך שבו ואיתובב רבא מההיא דאגרדמים מאי לאו בהנאה כו' דנאסר
כל היין מטעם תערובת דקמי בתוספתא (פרק ה) אגרדמים עובד כוכבים שטעם מן הכוס והחזירו לחזית קדח במינקת ונפלה ממנה טיפה
כל שהוא אסור שטיפת יין אסור ואוסרת בכל שהוא והיינו כרבנן דאסרי כל התערובות ומדרבנן נשמע לרשב"ג דאסר מיהא דמי
דההוא חמרא וקשיא לרבא שהתיר אף דמי (ו) חמרא כדפריש' **שקדא** במינקת. פ"י רש"י שנקב מגופת החזית (ו) והעלה היין
דרך המינקת והוא קנה חלול שמוץ ומעלה בו היין עד פיו וקשיא דלמה לי העלה אפי' בלא העלה נמי לימסר בהנאה כיון שנגע דלא
דמי האי כלל (ו) למדוד בקנה דהתם לא נחזיון לשכשך כלל אלא הכא שנחזיון לשמיה לימסר בהנאה ועוד היכי סלקא דעמיה דרבא
לאוקומה בשמיה א"כ ל"ל העלה אפי' בלא העלה נמי יאסר בשמיה אם לכל הפחות דמיהו למדוד בקנה דמיהו ודוחק הוא להעמיד
(ו) הצריחא כר"ש שאין הלכה כמותו וגרסא פ"י רש"י כשם רש"י שמיקנת הוא קנה חלול שמוץ ונפלה ממנה טיפה והחזיר ורשאה חוק
לחזית וכשהיין תוסס ועולה דרך הגקז אינו נוטל לקרקע ולאחר שגמר תסיסו אין נוטלין אותו אלא משיון אותו לחזית וסוממין פי
החזית ופי המינקת וכשרואה לפתוח קודמין במינקת ומולץ ומעלה היין מיהו אם נשפך נוטה להעמיד פירוש רש"י נאמר שכן דרך כשקדח
שלא נגע הקנה ביין אלא כשרואה להעלות היין מלמד החזית עד שיגיע היין במינקת ולכן לריך העלה:

אלא

איקלע רב הונא בריה דר"ג למוחא. לאחר זמן אחר שחזר בו
שהחזירו לבי ע"י תשובות שהשיב לו כדאמרין לקמן אקפן נחמני
שמעתתא ומתני' ומחא הוא מקומו של רבא: **טרוק גלי**. סגור
הלכה שממירא מירב הונא שלא יקפחנו בהלכות על דבר מחלוקתם:

איקלע רב הונא בריה דר"ג למוחא א"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק טרוק גלי
דלא (ו) ניתו אינשי דניטריד על לגביה א"ל
כי האי גוונא מאי א"ל אסור אפילו בהנאה
והא מר הוא דאמר שישכך אין עושה יין
נסך אימר דאמרי אלא לבר מדמיה דההוא
חמרא דמי דההוא חמרא מי אמרי אמר
רבא כי אחאי לפומבדיתא אקפן נחמני
שמעתתא ומתניא דאסיר שמעתתא דההוא
עובדא דהוה בנהרדעא ואסר שמואל
בטבריא ואסר רבי יוחנן ואמרי ליה לפי
שאינן בני תורה ואמר לי טבריא ונהרדעא
אינן בני תורה דמוחא בני תורה מתניא
דאגרדמים עובד כוכבים שקדח במינקת
והעלה או שטעם מן הכוס והחזירו לחזית
זה היה מעשה ואסרוהו מאי לאו בהנאה
לא בשתייה אי הכי לימינא יומכר כדקתני
סיפא אחרם עובד כוכבים שהושיט ידו
לחזית וכסבור של שמון היא ונמצאת של
יין זה היה מעשה ואמרו יומכר תיובתא
דרבא תיובתא רבי יוחנן בן ארזא ור' יוסי בן
גוראי הו' יתבו וקא שתו חמרא אתא ההוא
גברא אמרו ליה תא אשקינן לבתר דרמא
לכסא אינלאי מילתא דעובד כוכבים הוא
חד אסר אפי' בהנאה וחד שרי אפי' בשתייה
אמר רבי יהושע בן לוי מאן דאסר שפיר
אסר ומאן דשרי שפיר שרי מאן דאסר

מיימר
גברא ולטרדן ועוד מי כסופא ליה מילתא לומר שעימי בדרמי
וחזר אחי בו הכי בכמה מקומות (ו) מלינו שהיה אומר דברים
לפניהם טעות הן בידי ועוד מה שפירש אגרדמים דמיייר כשהחזירו
עובד כוכבים דאי כשהחזירו ישראל לימא ליה אלא דאמר כרשב"ג
ומאי הוה משי ליה הא רש"ג לא שרי דמי יין נסך שבו ואליה
שרא הכל ועוד מאי הוה מותב ליה מההיא דאגרדמים לימינא ליה
שאינה חסר דהחזירו עובד כוכבים ואילו רבא שרא בהחזירו ישראל
ועוד דמשמע מתוך פירושו (ו) שהחזירו עובד כוכבים ונאסר מטעם
החזירו דהשיבא ליה כמגע ובתוספתא תניא מפני שטיפת יין אסורה
ואוסרת בכל שהוא אלא שמשמע שהאסור כל מחמת הטיפה

המשוכשך ואפילו החזירו ישראל נמי אסור לכך פירש ר"י שיהיה רבא לזונו לעובדי כוכבים אפי' לין המשוכשך משום דשכשך גרוע
הוא שלא נחזיון לשכשך לניסוך אלא לשאלא אם יש שם יין וכיון שנתערב נתבטל שם לגמרי והא דאסר רש"ג בפרק בחרא (לקמן עד.)
כלל הפחות דמי היין היינו דוקא בפתח שם אפי' משוכשך אלא כי כיוונת ניסוך ואפילו
עליה רב הונא בר חיננא ורב הונא בר ר"ג ואסרי דמדמו ליה להאי יין נסך המשוכשך פלוגתא (דרשב"ג ורבנן) דאגרדמים
דליחזוב רבא מינה וה"ג בפפרים ישנים וה"ג ואיקלע ר"ג למוחא והוא רבו של רבא והלך רבא אללו לשאלא ממנו וא"ל
רבא לרב אליקים שמעיה טרוק גלי אחר שאכנס לפני ר"ג דלא לימינא ואיטרדן פירוש כשאשאל ממנו הלכה זו על לגביה פירוש
נכנס רבא לפני ר"ג א"ל כי האי גוונא פירוש שאירע מעשה ליד מאי א"ל אסור בהנאה פירוש על יין המשוכשך השיב לו ואליבא דרבא
הכל א"ל והאמר הוא דאמר וי שכשך עושה יין נסך פ"י כשאירע מעשה כה ליד היית אומר שאין שכשך עושה יין נסך ליתא
בהנאה ועל (ו) מעשים שאמרת כן הוריתי א"ל כי אמרי אלא לבר מדמי היין המשוכשך דמי דההוא חמרא מי אמרי כי אחאי לפומבדיתא
כו' ואסר שמואל טבירא ואסר ר' יוחנן פירוש מעשה כה נא לפניהם ואסרו היין המשוכשך אלא ודאי השאר לא אסרו דאפילו בפתח
ינם פסקין לקמן כרשב"ג דאמר יומכר חוק מדמי יין נסך שבו ואיתובב רבא מההיא דאגרדמים מאי לאו בהנאה כו' דנאסר
כל היין מטעם תערובת דקמי בתוספתא (פרק ה) אגרדמים עובד כוכבים שטעם מן הכוס והחזירו לחזית קדח במינקת ונפלה ממנה טיפה
כל שהוא אסור שטיפת יין אסור ואוסרת בכל שהוא והיינו כרבנן דאסרי כל התערובות ומדרבנן נשמע לרשב"ג דאסר מיהא דמי
דההוא חמרא וקשיא לרבא שהתיר אף דמי (ו) חמרא כדפריש' **שקדא** במינקת. פ"י רש"י שנקב מגופת החזית (ו) והעלה היין
דרך המינקת והוא קנה חלול שמוץ ומעלה בו היין עד פיו וקשיא דלמה לי העלה אפי' בלא העלה נמי לימסר בהנאה כיון שנגע דלא
דמי האי כלל (ו) למדוד בקנה דהתם לא נחזיון לשכשך כלל אלא הכא שנחזיון לשמיה לימסר בהנאה ועוד היכי סלקא דעמיה דרבא
לאוקומה בשמיה א"כ ל"ל העלה אפי' בלא העלה נמי יאסר בשמיה אם לכל הפחות דמיהו למדוד בקנה דמיהו ודוחק הוא להעמיד
(ו) הצריחא כר"ש שאין הלכה כמותו וגרסא פ"י רש"י כשם רש"י שמיקנת הוא קנה חלול שמוץ ונפלה ממנה טיפה והחזיר ורשאה חוק
לחזית וכשהיין תוסס ועולה דרך הגקז אינו נוטל לקרקע ולאחר שגמר תסיסו אין נוטלין אותו אלא משיון אותו לחזית וסוממין פי
החזית ופי המינקת וכשרואה לפתוח קודמין במינקת ומולץ ומעלה היין מיהו אם נשפך נוטה להעמיד פירוש רש"י נאמר שכן דרך כשקדח
שלא נגע הקנה ביין אלא כשרואה להעלות היין מלמד החזית עד שיגיע היין במינקת ולכן לריך העלה:

(א) תוספ"י פ"ח ה"ג
(ב) תוספ"י שם תמני'
(ג) נקדושין סוף
פרשה ט, (ד) ויקרא טו,
(ה) נשחט טו, (ו) וס' נחמן,
(ז) דרש"ג ורבנן ולמתני'
האגרדמים כ"ב מדר"ה.

הגהות הב"ח

(א) גמ' טרוק גלי דלא
לימינא אינשי וליטרדן על
לגביה (ב) רש"י ר"ה על
וסי' שישכשך עובד
כוכבים (ג) חוס' דיה
איקלע וסי' כי אמרי אלא
לבר: (ד) בא"ד דקיימא
לן הלכתא: (ה) בא"ד
דמשמע מתוך פ"י
בשהחזירו עובד כוכבים
נאסר מטעם (ו) בא"ד
ורבנן ולאגרדמים
דאיתובב רבא מינה וה"ג
בפפרים ישנים ואיקלע
פ"י ויתבא וה"ג נחמני:
(ז) בא"ד ועל ידי מעשים
שאינן בני תורה וי"ג
פסקין לקמן וסי' כדקתני
בתוספתא: (ח) בא"ד א"ל
דמי דההוא חמרא
כדפריש' (ט) ר"ה
שקדח וסי' מגופת החזית
במינקת והעלה:
(י) בא"ד למדוד בקנה:
י"ג לשל דף ט:
(כ) בא"ד כדקתני כ"ה.
י"ב לקמן דף ט:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones